

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Зміни у світовій економіці вимагають змін або розробки нових теорій для ефективного управління економікою. Розглядаючи менеджмент як один із основних засобів забезпечення сталого розвитку ринкової економіки, постає питання про доцільність дослідження тенденцій розвитку вітчизняного менеджменту в Україні на фоні глобальної нестабільності та своєчасності.

У результаті аналізу думок науковців щодо ситуації у вітчизняному менеджменті виявлено проблему значного відставання рівня українського менеджменту від західного. При цьому необхідно враховувати той факт, що Україна є країною, яка не має такого досвіду, як, наприклад, США з більш ніж столітньою історією становлення та розвитку менеджменту. Історію українського менеджменту почали розглядати лише з початком формування корпоративного сектору економіки, тобто з 1992 року. У перші роки незалежності в Україні відбувався процес приватизації, створення нормативно-правової бази, тому перед бізнесом постало питання швидкої адаптації до нових ринкових реалій і, як наслідок, формування нового типу менеджерів. хто міг би керувати бізнесом за таких обставин. А сьогодні, в період військової агресії – усі питання, проблеми та перспективи розвитку сучасного менеджменту є для бізнесу ще вкрай важливими та найсучаснішими.

Український бізнес націлений на отримання прибутку. На жаль, економічне становище нашої країни породжує одержимість грошима та брак творчого мислення. Звісно, є менеджери, які, хоч і в межах своїх можливостей, але намагаються вдосконалювати свої методи управління. Тому важливо навчати менеджерів, застосовувати нові методи навчання менеджменту, підвищувати кваліфікацію керівників вищої ланки. Причиною цього є те, що освіта та знання керівників галузі сьогодні в середньому нижчі, ніж рівень знань їхніх підлеглих, які переважно мають професійну кваліфікацію.

Орієнтація на прибуток породжує ще одну проблему – ігнорування інтересів споживачів. Наша країна ще не досягла максимальної клієнтоорієнтованості. Наше головне завдання на даному етапі розвитку – вижити за всяку ціну. Слід пам'ятати, що вижити можна тільки завдяки клієнтам, тому що в кінцевому підсумку бізнес існує для клієнтів, а не для керівництва. При дотриманні цього правила збагачення буде логічним наслідком такої діяльності, яка служить інтересам споживача.

Ще одне важливе питання – конкуренція. Ми бачимо, як цілі галузі ускладнюються, тому що люди знищують одне одного і не знають, як працювати разом. Особливо, якщо в галузі висока конкуренція. Сама концепція конкуренції є жорсткою і передбачає виграш за рахунок іншого, але в конкуренції можливий варіант «я виграю – інший виграє». Це явище продиктовано егоцентризмом, нарцисизмом. Більшість керівників переконані, що тільки вони знають, як правильно діяти, і ні в якому разі не погоджуються з чужою думкою. Такі бізнесмени не будуть думати про людей, які розвивають свій бізнес, а прагнутимуть контролювати максимальну кількість процесів у бізнесі. Їхня точка зору типова: якщо в компанії відбуваються невдачі, то винні співробітники, а якщо успіх є, то він став можливим завдяки особистим зусиллям керівника. Ще одним недоліком і пережитком минулого є недосконалість організаційних структур, відсутність чіткої структури управління компанією, низька гнучкість організаційних структур, формалізована ієрархія, відсутність чітких посадових обов'язків, формалізація функціональних та інформаційних зв'язків усередині компанії. Компанія має занадто глибокі вертикальні зв'язки (багато рівнів підпорядкування без встановлення горизонтальних інформаційних зв'язків між нижчими рівнями різних гілок). Наслідком цього є невиправдана бюрократизація компанії, коли всі рішення приймаються на вищому рівні; відсутність чітких посадових обов'язків, формалізації функціональних та інформаційних зв'язків на підприємстві; надання керівникам недостатньої та передчасної якісної інформації для прийняття управлінських рішень.

Вирішення існуючих проблем управління в Україні вимагає використання системних механізмів національного рівня. Одним із основних елементів такого механізму є побудова національної системи стандартів управлінської діяльності.

Широкому застосуванню сучасних методів управління і, насамперед, усвідомленню підприємцями причин власних проблем сприяють «круглі столи», організовані із залученням провідних спеціалістів. Необхідна певна зміна пріоритетів і з боку держави. Так дуже допомагає цифровізація. Зокрема платформа «Дія». Підготовка менеджерів до сучасного становища бізнесу ускорює ще і нашу перемогу.

Література

1. Алієв Г. Перспективи розвитку менеджменту в Україні. URL : <http://kerivnyk.info/2012/03/aliev.html>.
2. Будзан Б.П. Менеджмент в Україні: сучасність і перспективи. Київ : Основи, 2001. 349 с.
3. Колесніков Г. Вплив ментальності українського народу на політико-економічні процеси в суспільстві. *Проблеми педагогічних технологій* : збірн. наук. праць. Луцьк : 2000. №2. С. 13-20.
4. Колесніков Г. Концептуальні основи формування організаційної культури українського менеджменту. *Вісник Тернопільської академії народного господарства*. 2002. №7/4. С.23-26.
5. Сторожилова У.Л. Розвиток сучасного менеджменту в Україні. URL : <http://www.khai.edu/csp/nauchportal/Arhiv/EUPMG/2013/EUPMG413/Storozhil.pdf>